

اخبار

پیام تسلیت رهبر انقلاب در پی

درگذشت حجت‌الاسلام حسین‌موسوی

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت حجت‌الاسلام حسین‌موسوی را تسلیت گفتند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله العظمی خاмене‌ای در پیامی درگذشت عالم پرهیزکار و معلم اخلاق حجت‌الاسلام حاج سیدعلی‌اکبر حسینی‌موسوی را تسلیت گفتند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌اللهالرحمنالرحیم

درگذشت عالم پرهیزکار و معلم اخلاق جناب حجت‌الاسلام آقای حاج سیدعلی‌اکبر حسینی‌موسوی رحمه‌الله‌علیه را به خاندان گرمای و فرزندان محترم و دیگر بازماندگان و نیز به شاگردان و ارادتمندان ایشان تسلیت عرض می‌کنم. خدمات ارزنده این روحانی با اخلاص و پرتلاش چه در آموزش‌های سوومند در رسانه ملی و چه در مجلس شورای اسلامی و چه در محیط مسجد و محراب، معرف چهره نورانی یک عالم خدمتگزار و با ابتکار است. از خداوند متعال علو درجات آن مرحوم و رحمت و مغفرت الهی برای ایشان و صبر و اجر برای بازماندگان‌شان مسألت می‌کنم.

سیدعلی‌خاмене‌ای

۲ تیر ۹۷

■ ■ ■

رئیس‌جمهور آمریکا

نامتعال و ترو است

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: رئیس‌جمهور آمریکا چهره‌ای نامتعال و ترو است که سعی دارد با رویکرد تاجرمانانه و فضاسازی‌های کاذب از قبیل ایران‌هراسی، مطامع مالی و اقتصادی خود را در منطقه دنبال کند. مجمع تشخیص مصلحت نظام روز شنبه به ریاست آیت‌الله هاشمی‌شاه‌رودی با حضور اعضای این مجمع تشکیل جلسه داد. آیت‌الله هاشمی‌شاه‌رودی در جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: اینگونه رفتارهای غیرمعمول در قبال معاهدات بین‌المللی، اعتبار این کشور را بیش از پیش مخدوش کرده و موجب بی‌اعتمادی جهانیان به آمریکا شده است. آیت‌الله شاه‌رودی افزود: ملت ایران در بصیرت و هوشیاری بی‌نظیر هستند و بی‌تردید بنا روجه مقاومت و ایستادگی بر ارزش‌های خود، ترامپ را مانند اسلاف وی با شکست مواجه می‌کند. رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام وحدت و تبعیت از رهبری و تلاش شبانه‌روزی را وظیفه مهم مسؤوَلان کشور در شرایط کنونی دانست و افزود: راه مقابله با شیطنت‌های دشمنان، انسجام و هم‌افزایی، رصد دقیق شرایط، هوشیاری در قبال توطئه‌ها و اهتمام هرچه بیشتر بر ارائه خدمت به مردم عزیز بویژه حل معضلات و مشکلات اقتصادی و معیشتی است. در ادامه این جلسه دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام با ارائه گزارشی از فعالیت کمیسیون‌های مجمع و هیأت عالی نظارت، از برنامه‌ریزی برای تدوین و پیشنهاد ۸ عنوان سیاست‌های کلی در دوره فعلی مجمع خبر داد و افزود: در بحث نظارت بر سیاست‌های کلی به عنوان وظیفه‌ای که از سوی رهبر معظم انقلاب به مجمع تشخیص مصلحت محول شده است، هیأت عالی نظارت در گام اول با لحاظ اولویت‌های موجود، نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را تصویب کرده و طی ۸ جلسه تاکنون، این موضوع را مورد بررسی قرار داده است.

■ ■ ■

سردار دایی‌پور

در سوریه به شهادت رسید

سردار سرتیپ دوم پاسدار شاهرخ دایی‌پور از فرماندهان و پیشکسوتان دوران دفاع‌مقدس، حین عملیات مستشاری در شهر بوکمال سوریه به درجه رفیع شهادت نائل آمد. به گزارش روابط عمومی سپاه، سردار شهید شاهرخ دایی‌پور از جانبازان سرفراز دوران دفاع‌مقدس بود که فرماندهی یگان ضد زره صف، فرماندهی توپخانه و ادوات منطقه غرب، مربیگری موشک تاو و ضد زره، عضویت در هیأت علمی دافوس سپاه و قهرمانی در رشته‌های کشتی و غواصی در نیروهای مسلح را در کارنامه داشت.

امروز پس از حضور وزیر نفت در کمیسیون انرژی مجلس و پاسخ به سوآلات نمایندگان طرح استیضاح زنگنه بررسی می‌شود

بلایی که کرسنت بر سر ایران آورد

هدایت‌الله خادمی در گفت‌وگو با «وطن‌امروز»: پیامدهای کرسنت برای ایران خسارات زیادی به بار آورد و بازار گاز منطقه را از دست دادیم

گروه سیاسی: بیژن زنگنه، وزیر نفت امروز یکشنبه به مجلس شورای اسلامی می‌رود تا شاید برای نخستین‌بار به صورت جدی به سوالات نمایندگان درباره آنچه در زمان مدیریت او و دوستانش در پرونده فساد گازی کرسنت رقم خورده، پاسخ دهد. از جلسه رای اعتماد و وعده زنگنه به نمایندگان برای بستن پرونده کرسنت در عرض ۳ ماه، ۵ سال گذشته و هیچ خبری درباره سرنوشت پرونده کرسنت منتشر نشده و هیچ یک از نمایندگان نیز از سرنوشت آن و حکم سنگین احتمالی این پرونده اطلاعی ندارد. همین پنهانکاری‌ها باعث شد ۱۷ نماینده مجلس برای پاسخگویی زنگنه، طرح استیضاح وزیر نفت را به جریان بیندازند. به گزارش «وطن‌امروز»، زنگنه

امروز به کمیسیون انرژی مجلس می‌رود تا به سوالات نمایندگانی که به دنبال استیضاح او در پرونده فساد گازی کرسنت هستند، پاسخ دهد. معلوم نیست نتیجه این جلسه چه خواهد شد اما هدایت‌الله خادمی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی و یکی از امضاکنندگان طرح استیضاح مطمئن است توضیحات زنگنه نمی‌تواند نمایندگان را قانع کند. او می‌گوید طرح استیضاح زنگنه به سخن علنی مجلس خواهد آمد. خادمی البته این را هم گفت که اگر بنا به دلایلی این طرح استیضاح مجلس متوقف شود، نمایندگان طرح استیضاح دیگری را در دستور کار خود دارند. این طرح استیضاح مربوط به قراردادهای ای‌پی‌سی، وتال و بدهی‌های این شرکت و از دست دادن بازارهای نفت و گاز منطقه‌ای است. ۲۶ اردیبهشت‌ماه سال جاری پس از انتشار گزارش‌هایی درباره احتمال صدور گاز مجانی به امارات در قالب پرداخت جریمه کرسنت و همچنین نطق یکی از نمایندگان درباره جریمه ۱۸ میلیارد دلاری ایران در این قرارداد گازی و تاکید بر اینکه مجلس در این رابطه وظایف خود را انجام خواهد داد، برخی نمایندگان مجلس طرح استیضاح وزیر نفت را به هیات‌رئیس‌ه تقدیم کردند. به زنگنه نمایندگان حامی استیضاح وزیر نفت، بیژن زنگنه در روز رأی اعتماد گرفتن وزرا از مجلس برای کابینه بازدهم، قسم جلاله خورد پرونده کرسنت را ۳ ماهه حل خواهد کرد اما حالا نه‌تنها این پرونده حل نشده بلکه برخی خبرها از احتمال صدور جریمه میلیارد دلاری علیه ایران حکایت دارد. دیروز پس از گذشت یک ماه از تقدیم این طرح به هیات‌رئیس‌ه، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با تسنیم، از بررسی طرح استیضاح بیژن نامدار زنگنه، وزیر نفت خبر داد و گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است یکشنبه ۳ تیر(امروز) طرح استیضاح وزیر نفت با

دیوان بین‌المللی دادگستری(لااه) در بیانیه‌ای

اعلام کرد حدود ۴ ماه و نیم دیگر جلسات استماعی درباره شکایات سال ۹۵ ایران از آمریکا برگزار می‌کند. به‌گزارش «وطن‌امروز»، در بیانیه این دادگاه که روز جمعه منتشر شده، آمده است: «از هشتم تا دوازدهم اکتبر/ ۱۶ تا ۲۰ مهرماه، جلسات استماعی درباره پرونده داریی‌های خاص ایران برگزار خواهد شد. این جلسات در شهر لاهه هلند برگزار می‌شود. دیوان بین‌المللی دادگستری، رکن قضایی اصلی سازمان ملل متحد است. بنا بر این بیانیه، این جلسات «به‌اعتراض اولیه ایالات متحده اختصاص خواهد داشت». پس از آن، قضات تصمیم خواهند گرفت آیا می‌توانند در این مناقشه قضاوت

دیبلماسی

سردار احمدرضا رادان، رئیس مرکز مطالعات راهبردی ناجا صبح روز گذشته در دهمین نشست شبه‌های انقلاب با موضوع امنیت که به همت جنبش مردمی پاسدانش ۴۰ سال انقلاب اسلامی در محل مجموعه فرهنگی سرچشمه (محل حادثه هفتم تیر) برگزار شد در سخنانی اظهار داشت: ضربه زدن به امنیت انقلاب اسلامی توسط دشمنان به واسطه آن است که نظام اسلامی از بدو تاسیس خود منافع کشورهای غربی را برهم‌زده است. به گزارش «وطن‌امروز»، وی با اشاره به درگیری نیروهای امنیتی با ضدانقلابیون در اوایل انقلاب بیان داشت: در آن زمان دشمن در شهرها و استان‌ها درگیری‌هایی ایجاد کرده بود و خواست آنها از این درگیری‌ها مشغول کردن کشور بود. رادان ادامه داد: حوادثی مانند درگیری‌های

نما

دومین نامه نمایندگان به «روحانی» برای برکناری ۳ وزیر

عضو کمیسیون شوراهای مجلس از ارسال دومین نامه نمایندگان مجلس به رئیس‌جمهور برای برکناری ۳ تن از وزرای کابینه خبر داد. حسین مقصودی در گفت‌وگو با تسنیم، از ارسال نامه جمعی از نمایندگان به رئیس‌جمهور برای ترمیم تیم اقتصادی دولت خبر داد و گفت: ۵۰ امضاکننده این نامه را امضا کرده‌اند. وی با بیان اینکه این دومین نامه‌ای است که نمایندگان به رئیس‌جمهور ارسال کرده‌اند، افزود: در چند ماه گذشته نمایندگان نامه‌ای بر رئیس‌جمهور ارسال کردند و در آن نامه از رئیس‌جمهور درخواست کردند وزرای تعاون، کار و رفاه اجتماعی، جهاد کشاورزی و اقتصاد را برکنار و افراد دیگری جایگزین آنها در کابینه شوند. نماینده مردم سبزوار در مجلس تصریح کرد: رئیس‌جمهور تاکنون هیچ پاسخی به اولین نامه نمایندگان در این زمینه ن داده است. عضو کمیسیون شوراهای امور داخلی مجلس افزود: به دلیل عدم توجه رئیس‌جمهور به توصیه‌های نمایندگان، استیضاح علی‌ربیعی در پارلمان کلید خورد و این طرح با بیش از ۶ امضا تقدیم هیات‌رئیس‌ه شد.

موضوع کرسنت بررسی شود. وی با بیان اینکه این جلسه با حضور وزیر نفت برگزار می‌شود، افزود: قرار است اعضای کمیسیون در این جلسه اظهارات وزیر و نظرات ۱۷ تن از امضاکنندگان طرح استیضاح را استماع و در این باره رأی‌گیری کنند. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: در صورتی که طراحان از توضیحات وزیر قانع شوند استیضاح از دستور کار مجلس خارج می‌شود در غیر این صورت طبق آیین‌نامه داخلی مجلس طرح استیضاح برای رسیدگی در صحن تقدیم هیأت‌رئیس‌ه پارلمان می‌شود.

در همین راستا، هدایت‌الله خادمی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با «وطن‌امروز» درباره دلایل استیضاح بیژن زنگنه گفت: استیضاح آقای زنگنه درباره قرارداد کرسنت است. کرسنت قرارداد گازی بین ایران و امارات بود که در دوران اصلاحات و زمان وزارت آقای زنگنه منقذ شد. وی با اشاره به عدم اجرای این قرارداد به دلیل افشای فساد در آن و شکایت طرف اماراتی از ایران، افزود: در این پرونده وضعیت ایران خوب بود و رای دادگاه به نفع ما بود. بر اساس رای اعتماد مجلس نهم به زنگنه برای تصدی وزارت نفت و احکام ایشان برای محکومان کرسنت، باعث شد بحث‌های حاشیه‌ای درباره این پرونده مطرح و گفته شود اگر در این قراردادها

امروز پس از حضور وزیر نفت در کمیسیون انرژی مجلس و پاسخ به سوآلات نمایندگان طرح استیضاح زنگنه بررسی می‌شود

بلایی که کرسنت بر سر ایران آورد

هدایت‌الله خادمی در گفت‌وگو با «وطن‌امروز»: پیامدهای کرسنت برای ایران خسارات زیادی به بار آورد و بازار گاز منطقه را از دست دادیم

ای‌پی‌سی، وتال و بدهی‌های این شرکت و از دست دادن بازارهای نفت و گاز به جریان می‌اندازند. خادمی بیان کرد: در حال حاضر براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است یکشنبه ۳ تیر طرح استیضاح وزیر نفت با موضوع کرسنت بررسی شود. نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس در پاسخ به اینکه برخی می‌گویند استیضاح به خاطر جریمه کرسنت است، تصریح کرد: اینکه چه حکمی آمده و چه اتفاقی افتاده، موضوعی است که هیچ‌کس از آن خبر ندارد! الان از آن فرصت ۳ ماهه، ۵ سال گذشته آقای زنگنه باید شفاف بگوید چه اتفاقی افتاده است. خادمی در پاسخ به اینکه یعنی تاکنون وزارت نفت اعلام نکرده که چه اتفاقی افتاده است، گفت: خیر! فکر می‌کنم تلاش

می‌کنند کاری کنند دوران‌شان تمام شود و بعد ایران یک جریمه سنگینی بدهد. وی درباره احتمال مشخص شدن محکومیت ایران در این پرونده در جلسه کمیسیون انرژی افزود: دقیقاً معلوم نیست؛ چون اطلاعات را به ما نمی‌دهند. احکام کسانی هم که کرسنت را امضا کردند ۶ سالی است تعلیق شده و اجرا نمی‌شود. پرونده را مسکوت گذاشته‌اند.

خادمی در پایان گفت: متأسفانه مجلس هم در جریان این پرونده و نتیجه آن نیست.

■ گاز مجانی در ازای جریمه!؟

به نظر می‌رسد سرنوشت پرونده فساد گازی کرسنت یکی از رازهای مگوی وزارت نفت شده است. نه وزارت نفت در این باره اطلاع‌رسانی می‌کند و نه گویا مجلس این توان را دارد که نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: آقای زنگنه در جلسه رای اعتماد گفت اگر وزیر شوم، طرف ۳ ماه پرونده کرسنت را حل می‌کنم. حالا دوستان در این طرح استیضاح از وزیر سوال کردند ۵ سال پیش فرمودید ۳ ماهه موضوع را حل می‌کنم ولی ۵ سال گذشت؛ چرا موضوع حل نشد؟ خادمی با تاکید بر اینکه پیامدهای کرسنت برای ایران خسارات زیادی به بار آورد و باعث شد بازار گاز منطقه را از دست بدهیم، گفت: ما داشتیم با عمان قرارداد می‌بستیم و عمان هم انتظار داشت با همین رقم گاز از ایران خریداری کند اما این امکانپذیر نبود و به همین دلیل این قرارداد مسکوت ماند. علاوه بر این قرار بود گاز ما از طریق پاکستان به هندوستان برود ولی این قرارداد هم به‌خاطر کرسنت به سرانجام نرسید. قرار بود گازمان را به اروپا برسانیم اما این قرارداد هم به‌خاطر فساد کرسنت روی زمین ماند. وی افزود: قرارداد کرسنت یک مضل اساسی برای کشور بود. بر همین اساس نمایندگان طرح استیضاح را نوشتند و حتما هم به صحن می‌آید. اگر این طرح رای بیابود که هیچ ولی اگر رای نیاورد نمایندگان طرح استیضاح دیگری را به خاطر قراردادهای

داد ۲ میلیارد دلار از محل دارایی‌های صادره شده ایران به حدود یک هزار نفر از بازماندگان حمله سال ۱۹۸۳ (۱۳۶۲) به مقرر تفنگداران نیروی دریایی آمریکا در بیروت و حمله ۱۹۹۶ (۱۳۷۵) به برج‌های «الخبیر» عربستان داده شود. در حمله بیروت ۲۴۱ نفر از تفنگداران آمریکایی و در حمله به برج‌های الخبر ۱۹ نظامی آمریکایی کشته شدند. بازماندگان این کشته‌شدگان به دادگاه‌های آمریکا مراجعه و با انتساب این حوادث به جمهوری اسلامی ایران و ادعای واهی حمایت از آن تروریسم، سهمی از حکام دادگاه‌های آمریکایی، تااینکه سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷) دیوان عالی آمریکا به نفع آنها رأی داد و ایران را به پرداخت قریب به ۲/۷ میلیارد دلار محکوم و در همین راستا، اوراق بهادار بانک مرکزی کشورمان را توقیف کرد.

و حتی یک هنرمند هم در سایه امنیت می‌تواند راحت هنر خود را عرضه کند. رادان تاکید کرد: امنیت کشور بستگی به مولفه‌های قدرت دارد که یکی از این مولفه‌ها در کشور ما موشک‌ها است که باعث ایجاد امنیت در کشور می‌شود. رئیس مرکز مطالعات راهبردی ناجا گفت: آمریکا و همبیمانان آن ایران را مزاحم خود می‌دانند و از اوایل انقلاب خواستند ضربه‌هایی به این کشور بزنند در همین رابطه نقشه‌های دشمنان برای برهم زدن امنیت کشور را می‌توان در فتنه‌های ۷۸ و ۸۸ یا در دی ۹۶ مشاهده کرد. وی در پایان تاکید کرد: دشمنان در آینده هم نقشه‌هایی برای برهم زدن امنیت در داخل کشور دارند که با هوشیاری مردم این بارهم توهنی محکمی خواهد خورد.

اخبار

درخواست مذاکره مستقیم

با آمریکا «خودباختگی» است

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: درخواست مذاکره مستقیم با آمریکا، تفسیری جز خودباختگی در برابر آمریکا ندارد و این خواب هیچ‌گاه تعبیر نخواهد شد. علاءالدین بروجردی در واکنش به نامه ۱۰۰ تن از فعالان سیاسی خطاب به مسؤوَلان عالی‌رتبه نظام و درخواست بازنگری در تصمیمات اساسی و مذاکره مستقیم با آمریکا، گفت: در طول ۴ دهه گذشته و از دوران حضرت امام خمینی(ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی و در دوره رهبری مقام معظم رهبری شاهد افراد خودباخته در برابر آمریکا بودیم. وی تصریح کرد: آمریکایی‌ها اعتبارشان را نزد همبیمانان خود از دست داده و به عنوان دولت مغرور و هنجارشکن در عرصه بین‌المللی از آنها یاد می‌شود، تا به حال وضعیت آمریکا در عرصه جهانی به این میزان بد نبوده و در حالت انزوا قرار نداشته است. رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس افزود: خط سیاسی نظام با منطق بسیار قوی در این زمینه روشن است؛ آمریکا دشمن ملت ایران بوده و این دشمنی را در طول انقلاب به اثبات رسانده است. بروجردی در گفت‌وگو با خن ملت ادامه داد: هدف‌گذاری آمریکا با خروج از برجام در جهت تمدید دوباره تحریم علیه ملت ایران نشان از دشمنی افزون‌تر آمریکا با ملت و جمهوری اسلامی ایران دارد با این حال چنین درخواستی در این مقطع نادرستی جز خودباختگی در برابر آمریکا ندارد و این خواب هیچ‌گاه تعبیر نخواهد شد.

■ ■ ■

گزارش‌های مجلس در هیأت

نظارت بر برجام مطرح نمی‌شود

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: گزارش‌های ۶ ماهه مجلس درباره برجام که طبق قانون تهیه می‌شود، هیچ‌وقت در هیات نظارت مطرح نشده است. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه در گفت‌وگو با مهر، با بیان اینکه هیات نظارت بر برجام در ایران هر تصمیمی بگیرد سایر ارکان نظام از جمله مجلس نیز می‌پذیرند، یک انتقاد به این هیات مطرح کرد و گفت: مجلس شورای اسلامی در دوره قبل، قانون «اقدام متقابل و متناسب در اجرای برجام» را تصویب کرد اما گزارش‌های ۶ ماهه مجلس درباره برجام که طبق این قانون تهیه می‌شود، هیچ وقت حتی در هیات نظارت مطرح هم نشده و هیچ گزارشی هم از این هیات به مجلس داده نشده است. وی تصریح کرد: برجام همان طور که در عرصه بین‌المللی یک رژیم سیاسی جدید ایجاد کرد، در حوزه سیاست خارجی ایران نیز یک رژیم و ساختار جدید در حوزه روابط بین‌الملل شکل داد که متولی پیشبرد آن هیات نظارت است، لذا در شرایط کنونی هم هیات نظارت بر اجرای برجام باید درباره ماندن یا رفتن از برجام تصمیم بگیرد. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره رفتار آینده اروپا با برجام در مدت باقیمانده از مذاکرات، تاکید کرد: اروپایی‌ها برجام را به عنوان تابعی از مجموعه اختلافات خود با آمریکا می‌بینند و طبق منافع خودشان تصمیم خواهند گرفت.

■ ■ ■

احکام قضایی فاجعه مناز بودی

صادر می‌شود

محمدجواد لاریجانی در گفت‌وگو با خبرنگاری صداوسیما درباره آخرین وضع پرونده حادثه منا افزود: این پرونده همچنان مفتوح است و رسیدگی‌ها ادامه دارد. وی گفت: از آنجایی‌که این پرونده مربوط به مسائل بیرون مرزهای ماست و بویژه کشور عربستان سعودی سیستم قضایی بسیار لغزنده‌ای دارد و قابل اعتماد نیست، رسیدگی‌ها دشوار است. لاریجانی ادامه داد: سال ۹۴ جنایتی بزرگ در منا اتفاق افتاد اما متأسفانه همچون سایر جنایت‌هایی که در منطقه رخ می‌دهد، در حال گذار است. وی گفت: ما در قوه‌قضائیه به شکایت شاکیان این پرونده رسیدگی کردیم، برای آنها پرونده تشکیل دادیم و این رسیدگی ادامه خواهد داشت و آن‌شاءالله در آینده نه چندان دور احکام قوه‌قضائیه صادر می‌شود. دبیر ستاد حقوق بشر قوه‌قضائیه تاکید کرد: ما نمی‌توانیم برای رسیدگی به این پرونده صبر کنیم اما این پرونده باید در مسیر بین‌المللی پیگیری شود و علت عدم حصول نتیجه تا امروز، اودگی دستگاه‌های امنیتی، قضایی و سیاسی کشورهای دیگر است.

بنابر این گزارش، فاجعه منا مبرگبارترین حادثه در تاریخ جمع دوم سال مهر سال ۹۴ و برابر با ۱۰ ذی‌الحجه ۱۴۳۶قمری و ۲۴ سپتامبر ۲۰۱۵ میلادی روی داد که به شهادت و مفقود شدن بیش از ۷ هزار تن از حاجیان انجامید.